

nes indsigt, engagement, indflydelse og ansvarlighed, hvorved vi i højere grad får et deltagerdemokrati. Folkeafstemninger, der kun er vejledende, har ikke megen mening i den forbindelse, samtidig med at de kan misbruges af de folkevalgte til at sætte spørgsmål til folkeafstemning alene for at blive bekræftet i egne holdninger og eventuelt løbe fra det ansvar, som ellers påhviler de folkevalgte.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Ad 1

I nogle tilfælde vil det for borgerne være vigtigt at få direkte indflydelse i form af folkeafstemning. I andre tilfælde vil det være tilstrækkeligt, at borgerne får mulighed for at få sager på kommunalbestyrelsens dagsorden.

Ad 2

Formålet er, at borgerne i nogle bestemte sager skal kunne begære en ellers vedtaget beslutning sendt til folkeafstemning.

Ad 3

Det forslag, som kræves sendt til folkeafstemning, eller som ønskes rejst i en kommunalbestyrelse eller et regionsråd som følge af et initiativ fra borgerne, skal såvel i form som i indhold svare til forslag, der behandles i kommunalbestyrelsen eller regionsrådet. Der skal endvidere være tale om forslag, der vedrører forhold, som hører under kommunalbestyrelsens eller regionsrådets kompetenceområde. Forslaget må ikke hindre, at kommunen eller regionen opfylder krav, som er fastsat i anden lovgivning. Der kan ikke holdes folkeafstemning om budgettet, lokalisering, herunder placering af offentlige institutioner, eller andre beslutninger, der vedrører mindretalsbeskyttelse. Uanset at det efter forslagsstillernes opfattelse er vigtigt, at der bliver mulighed for folkeafstemninger på initiativ fra borgerne, er det også afgørende, at der på forhånd sættes grænser for, hvad der kan sendes til folkeafstemning. På samme måde som der i dag er begrænsninger af, hvilke forslag der i henhold til grundlovens § 42 kan sendes til folkeafstemning, er det vigtigt, at der er spørgsmål på det kommunale og det regionale niveau, som ikke kan sendes til folkeafstemning. Det drejer sig i denne forbindelse om det samlede budget for at undgå en eventuel usikkerhed omkring kommunens og regionens økonomi. Endvidere drejer det sig om at sikre borgerne, herunder eventuelle mindretal imod, at initiativet bruges til krænkelse af deres fundamen-

tale rettigheder. De kommunale tilsynsmyndigheder skal godkende temaet for folkeafstemningen, således at man kan have sikkerhed for, at det er et tema, hvorom der kan være en folkeafstemning, og således at man sikrer, at ordlyden fremstår klart, samt at der ikke kan opstå tvivl om indholdet for de borgere, som først skal skrive under på et krav og siden hen eventuelt stemme om forslaget. Det er naturligt at pege på de kommunale tilsynsmyndigheder, da de allerede i dag har legalitetstilsynet med kommunerne.

Ad 4-5

Spørgsmålet om, hvor mange der skal kunne bringe et spørgsmål til folkeafstemning eller debat og afstemning i en kommunalbestyrelse eller et regionsråd, er på den ene side en afvejning af, at antallet ikke skal være urimeligt højt, men på den anden side skal det også være sådan, at der kræves en betydelig indsats og dermed engagement for at få gennemført ens ønske. I den forbindelse må det være rimeligt, at kravene til at få folkeafstemning er højere end til at få en sag til debat og afstemning i en kommunalbestyrelse eller et regionsråd.

Ad 6-9

Tidsfristerne er fastlagt ud fra, hvad der er praktisk rimeligt og muligt både for kommunalbestyrelsen og regionsrådet og for borgerne, der ønsker at benytte sig af muligheden for folkeafstemning. Det er også ud fra en praktisk tilgang, at det foreslås, at det skal være muligt for en kommunalbestyrelse eller et regionsråd at få tilladelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet til at udskyde folkeafstemningen til en anden nært forestående valghandling, f.eks. europaparlamentsvalg, folketingsvalg eller anden folkeafstemning.

Ad 10

Det er meget vigtigt, at det i forbindelse med en folkeafstemning er lysende klart for borgerne, hvad afstemningen drejer sig om. Derfor er det nødvendigt med informationsmateriale, der kan belyse problematikken.

Ad 11

Selv om der tidligere ved folkeafstemninger om skolenedlæggelser blev stillet særlige krav til flertalsafgørelser i form af kvalificeret flertal, må det være et rigtigt princip, at et flertal er et flertal. Det giver også den største ansvarlighed med hensyn til, at en afstemning og dens resultat forpligter.